

Kitab Daniel - Nomer Lima

Pitung Puluh Taun

Jeff Pippenger

2023-11-29

Yoyakim iku ratu kang kapisan saka telu ratu pungkasan ing Yehuda, lan nalika panjenengané dikalahaké déning wong Babil, pitung puluh taun pangawulan tumrap karajan sisih kidul wiwit kalakon. Pitung puluh taun iku nandhani mangsa wektu nalika Babil, karajan kapisan ing pamedhar wangsit Kitab Suci, bakal mrentah. Ing Yesaya pasal telulukur, sundhaling Tirus bakal katilar sajroning pitung puluh taun simbolis kang kanthi profètis diwedharaké minangka dina-dinané siji ratu. Ing pamedhar wangsit Kitab Suci, ratu iku sawijining karajan, lan dina-dinané siji-sijiné karajan ing pamedhar wangsit Kitab Suci kang cacahé nganti pitung puluh taun, yaiku Babil.

Sajeroning sajarah iku, sundelé Tirus, kang nggambarake kalungguhan kepausan, bakal dilalekake. Ing pungkasané pitung puluh taun simbolis iku, dhèwèké bakal dieling-eling manèh lan banjur metu sarta laku jina karo sakehing karajan ing bumi. Perzinaan rohani iku sesambungan kang ora sah saka gabungan gréja lan nagara. Ing pungkasané pitung puluh taun simbolis iku, kalungguhan kepausan bakal lumebu ing sesambungan karo United Nations, kang diwakili déning sakehing para ratu kang dadi pasangan laku jinané sundelé Tirus ing pungkasané pitung puluh taun simbolis iku. Karajan kang mrentah sajeroning pitung puluh taun simbolis iku yaiku Amerika Serikat, kéwan bumi sing nduwèni sungu loro.

Bab pisan nganti lima ing kitab Daniel njlentrehake sajarah pitung puluh taun Babil, lan mulane bab-bab mau makili sajarah loro sungu saka kéwan bumi. Bab papat lan lima ngenali raja pisanan lan raja pungkasan Babil, lan bebarengan loro bab mau ngenali sajarah kéwan bumi lan loro sungune. Pangadilan marang loro sungu mau, lan marang kéwan bumi iku dhéwé, diwakili déning pangadilan marang raja pisanan lan raja pungkasan. Pangadilan Nebukadnésar yaiku pambuwangan sajrone “pitung mangsa,” nalika dhèwèké urip kaya kéwan galak sajrone rong éwu limang atus rong puluh dina, adoh saka suket lan ebun. Pangadilan Belsyazar ditulis ing témbok, lan dipadhakaké karo angka rong éwu limang atus rong puluh, mangkono ngenali yèn pangadilan marang kéwan bumi lan loro sungune diwakili déning “pitung mangsa” ing Imamat rong puluh enem. Iki adhedhasar paseksen saka loro raja, lan loro seksi mau makili sing wiwitan lan sing pungkasan.

“pitu mangsa” iku watu sandhungan tumrap Adventisme, lan mulane ora bisa diakoni, sanadyan cetha ana ing kono—tumrap wong-wong kang kepengin weruh. Iku minangka pralambang paukuman tumrap bangsa (Babil) kang mrentah pitung puluh taun, lan pralambang paukuman tumrap karajan kang mrentah pitung puluh taun simbolis. Nalika William Miller ngaturake pangertené ngenani “pitu mangsa” saka Imamat kaping selikur, dhèwèké migunakaké rong ewu limang atus rong puluh dina nalika Nebukadnésar urip kaya

kéwan ing Daniel pasal papat minangka salah siji saka para seksi sunnat kang ngukuhaké “pitu mangsa” ing Imamat kaping selikur. “Pitu mangsa” iku bebarengan dadi watu dhasar lan watu pucak ing Zakharia pasal papat. Gusti Yesus, Sister White, Yesaya, lan Pétrus netepaké iku minangka watu kang dadi kepala pojok. Iku minangka doktrin makutha saka ramalan Kitab Suci, senadyan ing sajatiné meh ora katon déning wong-wong kang ngakoni awaké minangka utusan-utusan malaekat katelu.

Nalika kita wiwit nimbang enem pasal kapisan saka kitab Daniel, wigati kanggo mangerteni manawa wiwit saka wiwitan banget “pitung mangsa” iku wis ditetepake. Nalika Yoyakim dikalahaké déning Babil, panangkaran pitung puluh taun wiwit kalakon. Kitab Babad nerangake sebabé wong-wong mau digawa menyang panangkaran sajrone pitung puluh taun.

Zedekia umur setaun likur nalika wiwit jumeneng raja, lan mrentah sawelas taun ana ing Yerusalem. Lan iya nindakake apa kang ala ana ing ngarsané Pangeran Yehuwah, Gusti Allahé, lan ora ngasoraké awaké ana ing ngarsané Nabi Yeremia, kang ngandika saka tuturé Pangeran Yehuwah. Iya uga mbrontak marang Raja Nebukadnezar, kang wus ndhawuhi dhèwèké sumpah demi Allah; nanging iya ngukuhaké guluné, lan ngesokaké atiné supaya ora mratobat marang Pangeran Yehuwah, Allahé Israèl. Kajaba iku, kabèh para pangéran imam lan rakyat padha nindakaké panerak kang banget, manut sakèhé kanisthaning para bangsa kapir; lan padha najisaké padalemané Pangeran Yehuwah, kang wus disucekaké déning Panjenengané ana ing Yerusalem. Lan Pangeran Yehuwah, Allahé para leluhuré, ngutus para utusané marang wong-wong mau, wiwit ésuksarta tansah ngutus; amarga Panjenengané welas marang umaté lan marang papan padunungané: Nanging wong-wong mau padha nggeguyu para utusaning Allah, nyepèlèkaké pangandikané, lan nganiaya para nabi-Né, nganti bebenduné Pangeran Yehuwah murub marang umaté, nganti wis ora ana tambané. Mulané Panjenengané nekakaké marang wong-wong mau raja wong Kasdim, kang matèni para nom-nomané nganggo pedhang ana ing padaleman suciné, lan ora welas marang para nom, utawa prawan, wong tuwa, utawa wong kang wis mbungkuk merga tuwa: kabèh padha dipasrahaké marang astané. Lan sakèhé piranti padalemaning Allah, gedhé lan cilik, lan bandha-bandhaning padalemané Pangeran Yehuwah, lan bandha-bandhané raja sarta para pangérané; kabèh iku digawa menyang Babil. Lan wong-wong mau banjur ngobong padalemaning Allah, ngrubuhaké témboking Yerusalem, ngobong nganggo geni kabèh kraton-kratoné, lan ngrusak sakèhé piranti éndahé. Lan wong-wong kang oncat saka pedhang digawa lunga déning dhèwèké menyang Babil; ana ing kono wong-wong mau dadi abdiné lan abdiné para putrané nganti tekan mangsané karajan Pèrsia mrentah: supaya kalakon pangandikané Pangeran Yehuwah lumantar tuturé Yeremia, nganti tanah iku wus ngrasakaké sabbat-sabbat: sajrone isih dadi sepi lan suwung, tanah iku netepi sabbat, kanggo nyampurnakaké pitung puluh taun. Anadéné ing taun kapisané Koresy, raja Pèrsia, supaya pangandikané Pangeran Yehuwah kang wus kaandika lumantar tuturé Yeremia kalakon, Pangeran Yehuwah nggerakaké rohané Koresy, raja Pèrsia, temah iya nglairaké dhawuh ana ing sakabèhé karajané, lan iya uga nulis mangkéné: Mangkéné pangandikané Koresy, raja Pèrsia, Kabèh karajan ing bumi wus kaparingaké

marang aku déning Pangeran Yehuwah, Allahing swarga; lan Panjenengané wis maringi dhawuh marang aku supaya ngedegaké padaleman kanggo Panjenengané ana ing Yerusalem, kang ana ing Yehuda. Sapa ta ana ing antaramu, saka sakabèhé umaté? Pangeran Yehuwah, Allahé, muga-muga nunggil karo dhèwèké, lan dadia iya mungguh. 2 Babad 36:11–23.

Pitung puluh taun ana ing pangawulan iku kanggo nyarujuki pangandikané Yérémia, “nganti tanah iku wus ngrasakaké sabat-sabaté, amarga sajrone isih katilar lan suwung, tanah iku netepi sabat.” Mung ana siji pérangan ing Sabdaning Allah, saliyané ayat ing Kitab Babad sing lagi kita cuplik iki, kang nyebut bab tanah “ngrasakaké” sabat-sabaté. Pérangan iku ana ing Kitab Imamat pasal rong puluh lima lan rong puluh nem. Pasal rong puluh lima maringi piwulang bab kepriyé supaya tanah iku olèh ngrasakaké pangaso sabaté, lan pasal rong puluh nem njlèntrèhaké paukuman ipat-ipat “ping pitu” manawa pepakon prejanjian iku ora katindakaké.

Nasibé Yoyakim nandhani wiwitaning pambuwangan, kang dadi salah siji unsur saka apa sing déning Daniel ing pasal sanga sinebut “ipat-ipat” lan “sumpah” saka Musa. Daniel mangertos ipat-ipat “pitu kaping” iku, awit ing pasal sanga piyambakipun maringi paseksi, bilih lumantar panalitènipun dhateng pameca pitung dasa taun saking Yeremia, piyambakipun mangertos cacahing taun umat Allah badhé kaprabon ing Babel.

Ing taun kapisaning pamaréntahané, aku, Daniel, mangertèni lumantar kitab-kitab cacahing taun, bab kang tumrapé wis tumeka pangandikané Pangéran marang Yérémia nabi, yèn Panjenengané bakal ngrampungaké pitung puluh taun ing karusakané Yérusalèm. Daniel 9:2.

Dhaniel mangertos pitung puluh taun mau “lumantar kitab-kitab,” boten namung Kitab Yeremia. Kitab sanès ingkang dipunmangertosi déning piyambakipun punika seratan-seratanipun Musa, awit wonten ing pandonganipun piyambakipun nandhesaken bilih “ipat-ipat” saking pitung puluh taun pangawulan punika inggih “sumpah”ipun Musa. Tembung wonten ing Dhaniel bab sanga, ingkang dipunterjemahaken dados “sumpah,” punika tembung ingkang sami kaliyan ingkang dipunterjemahaken dados “ping pitu” wonten ing Imamat kalih dasa enem. Panangkaran Yehuda wonten ing Babilon salami pitung puluh taun punika dados panggenapaning ipat-ipat “ping pitu,” sanadyan menapa kemawon ingkang badhé dipunbantah déning para teolog modhèren. Prakawis punika cetha kados padhanging sonten, nanging namung manawi panjenengan purun nyumurupi.

Pangéran banjur ngandika marang Musa ana ing Gunung Sinai, mangkéné: Ngomonga marang para turuné Israèl lan kandhaa marang wong-wong mau: Menawa kowé wis lumebu ing nagara kang Dakparingaké marang kowé, tanah iku kudu ngrayakaké sabat kagem Pangéran. Nem taun lawasé kowé kudu nyebar ing pategalanmu, lan nem taun lawasé kowé kudu ngrantas kebon anggurmu lan nglumpukaké wohé; nanging ing taun kapitu tanah iku kudu ngalami sabat pangaso, sabat kagem Pangéran; kowé aja nyebar pategalanmu, lan aja ngrantas kebon anggurmu. Panènmu kang thukul dhewé aja kokundhuh, mengkono uga woh anggur saka wit anggurmu kang ora dirantas aja

koklumpukaké; awit iku taun pangaso tumrap tanah. Lan sabat tanah iku bakal dadi pangan kagem kowé; kanggo kowé, kanggo baturmu lan batur wadonmu, kanggo wong upahanmu lan wong manca kang manggon bebarengan karo kowé, lan uga kanggo kéwanmu lan satwa galak kang ana ing nagaramu; sakehing asilé bakal dadi pangan. Lan kowé kudu ngetung pitung sabat taun tumrapmu, pitung ping sabat taun; mangka cacahing wektu pitung sabat taun iku tumrapmu bakal dadi patang puluh sanga taun. Sawisé iku kowé kudu ndhawuhaké swaraning kalasangka yobel ing dina kaping sapuluh sasi kapitu; ing dina pangruwating dosa kowé kudu ndhawuhaké swaraning kalasangka mau ing sakabèhé nagaramu. Imamat 25:1–9.

Penting kanggo mangerteni manawa ing pitedah bab ngeculake tanah supaya ngaso, pitu siklus saka nem taun nggarap tanah lan setaun nglilani tanah ngaso iku terus lumaku nganti taun kaping patang puluh sanga, nalika kudu ana yobel kang nandhani kasampurnaning pitu siklus saka pitung taun. Titik kang wigati kanggo dimangerteni yaiku manawa muniing kalasangka yobel kudu kalakon ing Dina Pangruwatan Dosa, mangkono nandhani manawa nalika Dina Pangruwatan Dosa antitipikal wiwit ing 22 Oktober 1844, kalasangka yobel kang makili siklus “pitu mangsa” iku kudu muni ing wektu iku. “Pitu mangsa” kang wiwit nalika Manasye digawa menyang Babilon ing taun 677 SM, makili rong ewu limang atus rong puluh taun kang rampung ing Dina Pangruwatan Dosa antitipikal. Gegayutan iki mung bakal kliwatan déning wong-wong kang ora gelem ndeleng. Siklus “pitu mangsa” iku gegandhengan karo rong ewu telung atus taun.

Uga penting kanggo mangertos bilih ing sajroning piwulang-prasetya ing sangang ayat kapisaning Imamat kaping selikur gangsal punika, katemokaken pralambang ingkang paling jero tumrap asas sedinten kangge setaun ing Sabdaning Allah. Pasugatan dongeng-dongeng ingkang dipununcalaken déning para teolog supados kawanan tetep kapabukan déning anggur Babil, yaiku bilih paukuman “pitu kaping” ing bab kaping selikur enem punika minangka pangertosan ingkang klentu tumrap tegesing tembung Ibrani ingkang dipunterjemahaken “pitu kaping.” Pambantahan punika boten leres. Tegesing tembung Ibrani punika kanthi jangkep saestu ngemot ing sajroning tegesipun piyambak, dhasar pambener kangge nerapakenipun kanthi cara wilangan, nanging pamrayoginipun ingkang cacat, ingkang dipunsangga déning premis ingkang kesasar adhedhasar kaprigelan tata-basa Ibrani ingkang dipunpratelakaken piyambak, namung satunggaling pambantahan kangge nyasaraké pangertosan.

Paukuman kang dipralambangaké minangka “pitu mangsa” ing bab likur nem, dingertèni lumantar konteks saka pethikan iku, dudu lumantar sawenèhé ahli teologi jaman saiki kang nyimpangaké basa Ibrani. William Miller mbentuk kasimpulané tanpa nyandhak marang basa Ibrani, lan ilham nandhaské yèn pangertèné iku bener. Para malaékat nuntun pangertèné adhedhasar konteks saka bab panggonané paukuman “pitu mangsa” iku kapacak, dudu adhedhasar basa Ibrani.

Konteksing bab selikur lima yaiku ing kono pituduh-pituduh prajanjian diidentifikasi, lan bab selikur enem banjur maringi berkah kang dijanjèkaké tumrap netepi piwulang-piwulang

prajanjian mau, lan sawisé iku netepaké apa sing déning Daniel sinebut “ipat-ipaté Musa” tumrap ora manut marang pituduh-pituduh mau.

Kontekse yaiku tema bab prinsip sedina kanggo setaun ing ramalan Kitab Suci. Ayat-ayat wiwitan ing Imamat rong puluh lima iku netepaké yèn ing ramalan Kitab Suci, sedina nglambangaké setaun. Ing kitab Pangentasan, Musa kanthi cetha netepaké sesambungan antarané pangaso Sabat dina kapitu kanggo manungsa lan kéwan, lan pangaso Sabat taun kapitu kanggo tanah.

Lan sajrone nem taun sira kudu nyebari palemahanira, lan ngundhuh woh-wohané; nanging ing taun kapitu sira kudu nglilani iku ngaso lan tetep tanpa digarap, supaya wong-wong miskin saka bangsamu bisa mangan; lan apa kang ditinggal déning wong-wong mau bakal dipangan déning kéwan-kéwan ing ara-ara. Mangkono uga sira kudu nindakaké marang pakebonan anggurira lan marang kebon zaitunira. Nem dina sira kudu nindakaké pagawéanira, lan ing dina kapitu sira kudu ngaso, supaya sapi lan kuldira bisa ngaso, lan anaké batur wadonira, uga wong manca, bisa éntuk kasantosan. Exodus 23:10–12.

Ing sajroning telung ayat mau bisa dimangertèni manawa sawijining dina pangaso tumrap manungsa lan kéwan iku padha karo setaun pangaso tumrap tanah. Ing Imamat bab kaping rong puluh lima, ing limang ayat kang kawitan, kita nemu susunan tata basa kang padha pas karo dhawuh Sabat ing Pangentasan bab kaping rong puluh, ayat wolu tekan sewelas.

Pangéran banjur ngandika marang Musa ana ing Gunung Sinai, mangkéné, “Wicaraa marang para putrané Israèl, lan kandhaa marang wong-wong mau: Nalika kowé wis lumebu ing nagara kang Dakparingaké marang kowé, mula tanah iku kudu nindakaké sabat kanggo Pangéran. Nem taun suwéné kowé kudu nyebar ing pategalanmu, lan nem taun suwéné kowé kudu ngrantas ing kebon anggurmu, sarta nglumpukaké wohé; nanging ing taun kapitu tanah iku kudu nindakaké sabat katentreman, sabat kanggo Pangéran; kowé aja nyebar ing pategalanmu, lan aja ngrantas ing kebon anggurmu. Panènmu kang thukul dhéwé aja kok undhuh, mengkono uga woh anggur saka witmu kang ora kok rawat aja kok klumpukaké; awit iku taun katentreman kanggo tanah.” Imamat 25:1–5.

Elinga dina Sabat, supaya koksucekake. Nem dina lawase sira kudu nyambut gawe lan nindakake sakehe pakaryanira; nanging dina kapitu iku Sabaté Pangéran Allahira; ana ing kono sira aja nindakake pakaryan apa waé, iya sira dhéwé, anakira lanang, anakira wadon, baturira lanang, baturira wadon, kéwanira, utawa wong manca kang ana ing sajroning gapuramu; awit sajroning nem dina Pangéran nitahaké langit lan bumi, segara, lan sakehe kang ana ing kono, banjur ngaso ing dina kapitu; mulané Pangéran mberkahi dina Sabat lan nucèkaké. Pangentasan 20:8–11.

Bebarengan, loro pepakon Sabat iku netepake konteksé Leviticus pasal rong puluh lima lan rong puluh enem. Nalika dipasang bebarengan, baris demi baris, loro mau neksemi manawa “nem dina lawase kowe kudu nyambut gawé lan ngrampungake sakehing pakaryanmu,” lan sajrone “nem taun kowe kudu nyebari palemahanmu, lan nem taun kowe kudu ngrantingi

kebon anggurmu, lan nglumpukake wohé.” “Nanging dina kapitu iku Sabaté Pangeran Yehuwah Allahmu,” lan “taun kapitu iku bakal dadi sabat palereman tumrapping tanah, sabat kagem Pangeran”.

Loro-loroné tembung sing diterjemahaké dadi “kapitu,” ing salah siji saka pepakon-pepakon sabat, apa iku sabaté manungsa utawa sabaté tanah, iku tembung Ibrani sing padha sing diterjemahaké dadi “ping pitu” ing bab selikur enem saka Kitab Imamat. Konteks bab selikur lima lan selikur enem saka Kitab Imamat katetepaké ana ing sajroning paugeran nabi manawa siji dina nggambaraké siji taun ing wangsit Kitab Suci. Ora kalah wigatiné yaiku paugeran nabi babagan panyebutan kapisan.

Prakara kapisan sing kasebut ing rong pasal iki yaiku asas sedina kanggo setaun. William Miller dituntun déning Gabriel lan para malaékat liyané kanggo ngenali “pitu mangsa” ing Kitab Imamat minangka pralambang rong èwu limang atus rong puluh taun, lan iki jumbuh sakabèhé karo konteks pasal-pasal mau, yaiku asas sedina kanggo setaun sing katuduhaké ing limang ayat pambuka saka pasal kaping rong puluh lima.

Nalika panulis Kitab Babad nerangake sebabé Babul diparengaké nggawa karajan kidul, yaiku Yehuda, menyang ing pambuwangan, panjenengané ngandika yèn iku kelakon supaya tanahé bisa ngrasakaké palereman Sabaté. Papan siji-sijiné liyané ing Sabdaning Allah sing nyebut bab tanah ngrasakaké palereman iku kapacak ana ing pasal kaping rong puluh lima lan rong puluh enem saka Imamat. Pitung puluh taun nalika Babul mrentah minangka karajan kapisan ing wangsiting Kitab Suci, ora mung nampilaké taun-taun simbolis nalika kéwan bumi bakal mrentah minangka karajan kaping nem ing wangsiting Kitab Suci, nanging pitung puluh taun iku uga minangka rujukan langsung marang “pitu mangsa” saka ipat-ipating Musa.

Nalika kita wiwit nyinaoni pitedah-pitedah ramalan sing katuduhake ing enem pasal kapisaning kitab Daniel, wigati banget kanggo mangerteni manawa paukuman saka “pitung mangsa,” uga berkah saka “pitung mangsa,” iku dadi unsur ing saben pasal kasebut.

Sampeyan uga wigati ngélingi manawa siklus pitu siklus pitung taun ditandhani déning diunekaké slomprèt Yobel ing dina kaping sapuluh sasi kapitu, yaiku Dina Pangruwatan Dosa. Kasunyatan iki ngiket “pitung wektu” mau bebarengan karo rong éwu telung atus dina ing Daniel bab wolu, ayat patbelas. Sampeyan uga wigati ngélingi manawa setaun profetik cacahé telung atus sewidak dina, lan manawa manawa telung atus sewidak dina dijumlahaké bola-bali kanggo “pitung wektu,” cacache padha karo rong éwu limang atus rong puluh dina.

Nalika Daniel mangertos lumantar kitab-kitab cacahing taun kang wus dipratelakaké déning Yeremia, dhèwèké banjur miwiti sawijining pandonga kang nyakup saben unsur saka tanggapan pamratobat kang katandhakaké minangka prekara kang perlu, manawa umaté Allah sawiji wektu tangi marang kasunyatan yèn wong-wong mau iku para tawanan ana ing tanahing mungsuh. Ing pungkasan pandongané Daniel bab Imamat rong puluh enem, Jibril rawuh kanggo maringi Daniel pangerten bab wahyu kang wis “dipunrungu” déning

dhèwèké, yaiku wahyu ngenani rong ewu telung atus dina. Jibril miwiti kanthi ngabari Daniel yèn pitung puluh minggu wis “katetepaké” tumrap bangsané Daniel.

Pitung puluh minggu wus katetepaké tumrap bangsamu lan tumrap kuthamu kang suci, kanggo ngrampungni panerak, lan kanggo ngendhegaké dosa-dosa, lan kanggo ngayahi panebusan tumrap piala, lan kanggo nglebetaké kabeneran kang langgeng, lan kanggo ngesahaké wahyu lan pamedhar wangsit, lan kanggo njebadi Panjenengané kang Mahasuci. Daniel 9:24.

Tembung sing dijarwakaké minangka “katemtokaké” ing ayat iku tegesé “dipotong”, lan mulané tegesé pitung puluh minggu iku kudu dipotong saka rong ewu telung atus dina. Wiwit dekret katelu ing taun 457 SM, umaté Daniel bakal nduwèni pitung puluh minggu profetik minangka wektu pangayomaning sih-rahmat. Pitung puluh minggu profetik padha karo patang atus sangang puluh taun. Patang atus sangang puluh taun sawisé dekret katelu, Israèl kuna bakal mbenturi Stéfanus nganggo watu ing taun 34, lan wong-wong mau bakal pegatan kanthi sampurna saka Gusti Allah.

Pangawulan sing ndhisiki telung dhawuh, kang nandhai titik wiwitaning wektu pacoban patang atus sangang puluh taun, iku suwene pitung puluh taun. Pitung puluh taun iku kaparingake supaya tanah mau bisa ngrasakake pangaso sabat kang biyen ora nate katetepake dening Israèl kuna. Pitung puluh taun pangaso sabat tumrap tanah iku kadadekake amarga patang atus sangang puluh taun pambrontakan marang sumpahé Musa.

Patang atus sangang puluh taun pambrontakan marang prejanjian ing Imamat selikur lima ngasilaké pitung puluh taun panangkaran, supaya tanah mau bisa ngrasakké sabaté. Pitung puluh taun panangkaran iku nuntun marang telung dhawuh, kang nandhani patang atus sangang puluh taun manèh minangka mangsa pacoban tumrap Israel kuna. Mangkono kita nyumurupi ana rong mangsa pacoban, saben-saben suwéné patang atus sangang puluh taun. Telung dhawuh iku minangka pralambang saka pekabaran telung malaékat, kang kapisan rawuh ing taun 1798, ing pungkasaning paukuman pisanan saka “ping pitu” marang karajan lor. Malaékat kang katelu rawuh rong ewu telung atus taun sawisé dhawuh kang katelu, yaiku ing tanggal 22 Oktober 1844, yaiku nalika “pungkasan wekasaning paukuman” uga rawuh.

Sajroning patang puluh nem taun antarané pungkasaning panguwakan kang kapisan lan pungkasaning panguwakan kang pungkasan, Gusti Yesus ngedegaké dhasaring padaleman Millerite, lan watu dhasaré yaiku “pitung kaping.” Watu iku mesthiné dadi salah siji, yaiku watu dhasar (utawa menawa ora mangkono, watu sandhungan) tumrap Adventisme ing wiwitan, lan salah siji manèh, yaiku watu pucuk lan watu panutuping sudhut (utawa menawa ora mangkono, watu kuburan) tumrap Adventisme ing pungkasan. Telung dhawuh sing nglambangaké rawuhipun pawartós telung malaékat ing sajarah taun 1798 nganti 1844, uga nglambangaké telung bab kapisan saka kitab Daniel.

Kita bakal wiwit ngrembug enem bab pisanan ing artikel sabanjuré.

“Nalika kitab Daniel lan Wahyu luwih dipahami kanthi becik, para pracaya bakal nduwèni pengalaman agami sing béda sakabèhé ... Siji prakara mesthi bakal dipahami saka panaliten marang kitab Wahyu, yaiku manawa sesambungan antarané Allah lan umat-Iya iku raket lan temtu.” *The Faith I Live By*, 345.